

§ 10.

Društveniki, ki se upokoje zaradi telesne ali duševne nesposobnosti v službovanju stalno ali začasno z menj nego 600 K pokojnine, ali dobe odpravnino in če nimajo drugih dohodkov, se še vedno zmatrajo za društvenike z vsemi pravicami, četudi ne vplačujejo podpornih vplačil. Ako nastopijo ti društveniki znova učiteljsko ali pa kako drugo službo, so zopet dolžni od tega časa naprej vplačevati podporne doneske.

VII. Društveno vodstvo.

§ 11.

a) Društveno vodstvo oskrbuje odbor. Odbor obstoji iz načelnika, njegovega namestnika, tajnika in dveh odbornikov.

b) Vse odbornike voli občni zbor z nadpolovično večino glasov za dobo dveh let. Izstopivši odborniki se smejo zopet voliti.

c) Občni zbor voli tudi 3 pregledovavce računov, ki imajo nalog pregledati društvene knjige in račune pred občnim zborom in enkrat nenadoma med letom ter o tem poročati občnemu zboru.

§ 12.

a) Društveni načelnik, ako ne utegne pa njegov namestnik, zastopa društvo na zunaj, izplačuje v imenu društva vsa plačila, prejema vsa vplačevanja, vodi vsa zborovanja, shranjuje društvena pisma in imetje ter podpisuje s tajnikom vsa društvena pisma in naznanila.

b) Tajnik opravlja vsa pisemska opravila in podpisuje z načelnikom vsa društvena pisma in naznanila.

c) Odborovi sklepi so veljavni, če so navzoči z načelnikom vred trije člani odbora. Odbor sklepa z nadpolovično večino glasov pričujočih odbornikov; kadar je enoliko glasov, odloči načelnik.

VIII. Občni zbor.

§ 13.

a) Občni zbor je vsako drugo leto navadno takrat, ko se vrši glavna skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. Zborovati sme na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in na Koroškem. Odbor skliče občni zbor in sestavi dnevni red. Sklepčen je, ako je zastopana ena tretjina društvenikov osebno ali pa po pooblastilih. Vsak navzoči društvenik sme imeti tri pooblastila. Ako ni sklepčen občni zbor, se skliče drugi, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih in po pooblastilih zastopanih društvenikov. Občni zbor sklepa z relativno večino glasov; kadar je enoliko glasov, odloči načelnik. Načelnik se voli z listki, način volitve drugih odbornikov odločuje občni zbor od slučaja do slučaja. Ako se pri dveh volitvah ne dožene nadpolovične večine, pride do ožje volitve; kadar je enoliko glasov, odloči žreb.

b) Izredni občni zbori se sklicujejo:

1. Kolikorkrat se zdi potrebno odboru ali pa pregledovavcem računov.

2. Ako ena tretjina društvenikov to zahteva in naznani odboru predmet, o katerem naj se razpravlja v izrednem občnem zboru.

c) Redni predmeti, ki jih more imeti vsak občni zbor, so:

1. Poročila;

2. sklepanje o onih društvenih zadevah, ki so na dnevnem redu;

3. sklepanje o pritožbah izključenih društvenikov, ali onih učiteljev in njihovih žen in učiteljic, katerim se je odrekel pristop;

4. volitev odbora in pregledovavcev računov;

5. predelanje pravil in razpust društva.

IX. Društveni prepiri.

§ 14.

Prepiri o društvenih zadevah med društveniki razsodijo sodniki. Vsaka stranka voli dva zastopnika izmed društvenikov in ti volijo petega načelnikom.

X. Razdruženje.

§ 15.

a) Ako se dozna, da društvo ne more dalje obstati, se skliče le v ta namen izredni občni zbor, pri katerem mora biti navzoča vsaj polovica društvenikov; od teh morata glasovati dve tretjini za razpust društva.

b) Ako se po dvakratnem sklicanju ne udeleži izrednega občnega zbora polovica društvenikov, se sklepa pri vsakem številu navzočih društvenikov z dvetretjinsko večino.

§ 16.

Ako preneha društvo prostovoljno, ali če ga razpusti pristojna oblast, se razdeli društveno imetje med društvenike, ki so še pri društvu po razmerju časa, v katerem so bili pri društvu.

§ 17.

Društveni jezik je slovenski in na pečatu je naslov: Društvo „Jubilejska samopomoč“.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. Okrajna učiteljska konferencija slovenskih in slovenskonemških ljudskih šol v Ljubljani se je vršila letos dne 4. t. m. ob 8. uri zjutraj v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah pod predsedstvom c. kr. okr. šolskega nadzornika gosp. prof. Fr. Levca.

Pred navadno konferencijo je bila slavnostna seja v proslavo petdesetletnice Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Zato je mestna občina ljubljanska lepo in bogato okrasila telovadnico I. mestne šole. Zadnjo steno so krile okusno nagubane preproge v mestnih barvah. V sredi je visel od stropa eleganten baldahin, pod katerim je stala na belem stebru krasna doprsna cesarjeva podoba, a ob nji je bil nasajen cel gozd vitkih palm, košatih cipres in drugega takega zelenja. Nad tem bogatim nakitom je visel velik cesarski orel, na drugih stenah pa grbi vseh avstrijskih kronovin. Ostali prostor je krilo smrečevje in zastavice v narodnih, cesarskih in mestnih barvah. Veža in hodnik sta bila povita v težke vence, po stenah pa so visele različne podobe zgodovinske in zemljepisne vsebine.

Povsod pa je vel slovesen, prazničen duh...

Konferencije se je udeležilo 57 členov. Dež. šolski svet je zastopal vladni svetnik gosp. Jožef Merk, mestni šolski svet župan ljubljanski, gosp. Ivan Hribar, kanonik čast. gosp. Andrej Zamejic in predsedstveni tajnik, gospod Evgen Lah.

Pričetkom slavnostne seje je zapel mešani zbor pod večjim vodstvom nadučitelja gosp. Jožefa Maierja fino in občutno Nedvédovo „Našo zvezdo“. Potem je povzel besedo okrajni šolski nadzornik, gospod prof. Frančišek Levce ter je razpravljaval v slavnostnem govoru, kako se

je razvijalo in kako je napredovalo naše šolstvo od leta 1848. do 1898. V prekrasnem, temeljitem — kakor je sploh vse temeljito, kar je njegovega — govoru nam je razvil gosp. nadzornik Levec velikansko sliko razvitka in napredka vsega avstrijskega in posebe ljubljanskega ljudskega šolstva, ki ima najboljšega pospeševavca in dobrotnika v cesarju Francu Jožefu I. Ta slavnostni govor se nam zdi toliko znamenit in vreden vseobče pozornosti, da ga naj bi zdaj, ko je izšel natisnjen v letošnjih letnih poročilih ljubljanskih ljudskih šol, ponatisnili vsi slovenski časniki, da bi prišel tako v roke vsem slojem slovenskega naroda. Slavnostni govor je zaključil gospod nadzornik Levec s trikratnimi „Slava“-klici na presvetlega cesarja, katerim se je ljubljansko učiteljstvo navdušeno odzvalo.

Pri II. točki dnevnega reda je poročal učitelj gospod Jakob Dimnik, kako praznuje šolska mladina v Ljubljani petdesetletnico Njegovega Veličanstva. Po daljšem, temeljitem in navdušenem govoru, v katerem je naslikal življenje, delovanje in zasluge našega dobrega vladarja, je stavil gospod Dimnik več predlogov, ki jih je sprejela konferencija enoglasno. Končno je izvolila konferencija na predlog poročevalca devet členov v jubilejski odsek, ki bo nadalje ukrepal in izvrševal, oziroma popolnjeval sprejete predloge.

S primernim govorom je potem utemeljil gosp. učitelj E. Gangl udanostno izjavo mestnega učiteljstva Njega Veličanstvu cesarju. Udanostno izjavo, ki zagotavlja presvetlega cesarja o neomajni zvestobi in iskreni ljubezni do posvečene Njegove osebe in do prejasne vladajoče rodbine, ki polaga v znožje Najvišjega prestola prisego, da bo učiteljstvo takisto v bodočnosti gojilo v slovenski mladini udanost in zvestobo do cesarja, je izročil gospod nadzornik Levec z gospico voditeljico E. Gusl in z gosp. voditeljema Fr. Rakteljem in J. Maierjem gosp. deželnemu predsedniku, ekscelenci baronu Heinu, da jo sporoči na Najvišje mesto.

Ko je še učiteljstvo navdušeno zapelo cesarsko pesem, je zaključil gospod nadzornik slavnostno sejo in otvoril konferencijo, ki se je vršila po običajnem dnevnem redu. Svojim namestnikom je imenoval gosp. nadzornik gospoda nadučitelja Fr. Raktelja, zapisnikarjem sta bila voljena gđe. M. Marout in gosp. Fr. Črnagoj. V nagovoru je pozdravil gospod nadzornik prisotne goste ter se v toplih besedah spominjal zlatomašnika, preč. gospoda kanonika Andreja Zamejca in posebe še pozdravil gospoda župana Iv. Hribarja; potem pa je nagovoril učiteljstvo gospod župan Iv. Hribar, spodbujajoč ga, da vestno izpolnjuje svoje dolžnosti in da naj poleg patrijotiskega čuta zbuja v slovenski mladini tudi ljubezen do rodne zemlje in do materine besede.

Ko je gosp. nadzornik objavil vse ukaze in odredbe šolskih oblastev, nam naznani, da odpade letos običajno poročilo o nadziranju šol, češ, da pri taki slovesni priliki ne gre odkrivati napak; sicer pa mora v obče dati mestnemu učiteljstvu gledé uspehov, metode, vporabe in vedenja najboljše izpričevalo ter dragevolje konstatuje, da je ljubljansko učiteljstvo res vzorno!

V knjižnični odbor je izvolila konferencija gđe. E. Gusl ter gg. J. Maierja in J. Režka, v stalni odbor pa gđe. E. Gusl in gg. Fr. Raktelja, J. Maierja in in A. Razingerja.

Ko se je sprejel še samostalni predlog gosp. Razingerja, da se odpravijo na mestnih šolah tablice in uvedó nalašč za to prirejeni zvezki, je zaključil gosp. predsednik konferencijo s trikratnim „Slava“-klicem presvetlemu cesarju.

Ob I. uri popoldne si je priredilo ljubljansko učiteljstvo v veliki dvorani „Narodnega doma“ slavnostni banket, pri katerem je neumorno sviral oddelek vojaške godbe pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika B. Friška. Vrsto napitnic je otvoril gosp. nadzornik Levec z zdravico, ki jo je pripil Njega Veličanstvu cesarju kot zaščitniku in dobrotniku ljudskega šolstva in učiteljstva. S „Slava“-klici se je odzvalo učiteljstvo tem besedam, godba pa je zasvirala cesarsko pesem, ki so jo prisotni stojé poslušali. Gosp. nadučitelj Janko Likar je

napil deželnemu šolskemu svetu in njega predsedniku, ekscelenci baronu Heinu, ki se je pokazal velikega prijatelja ljudskega učiteljstva zlasti letos ob regulaciji učiteljskih plač. Gospod učitelj J. Dimnik je nazdravil mestnemu šolskemu svetu in njega načelniku, gospodu županu Iv. Hribarju, ki je vedno in povsod prijatelj ljudskega šolstva in učiteljstva. Gosp. župan Hribar se je zahvalil za napitnico ter je potem v daljšem in navdušenem govoru opisoval in povdarjal velike zasluge, katere si je pridobil na ljudsko-šolskem polju kot dolgoletni nadzornik in vešč šolnik gosp. prof. Levec, ki je neumorno delaven književnik, vreden spoštovanja in ljubezni slovenskega učiteljstva. Vznesenim besedam govornikovim je navdušeno pritegnilo ljubljansko učiteljstvo z dobroklici ter pripilo krepko zdravico priljubljenemu svojemu nadzorniku. Gosp. učitelj Al. Kecelj je nazdravil č. gosp. kanoniku A. Zamejcu, ki baš te dni praznuje 50letnico mašništva. Ginjen se je zahvalil gospod kanonik ter napil slogi mej duhovščino in učiteljstvom. Nato je napil gospod nadzornik Levec vrlo delavnemu mestnemu učiteljstvu povdarjajoč, da že od učiteljskega shoda, ki je bil l. 1873., pazno zasleduje razvoj ljudskega šolstva in delovanje ljudskega učiteljstva. Kot nadzorniku mu je bila vedno skrb, povzdigniti ljudsko šolstvo; mogoče, da se je zdel pri izvrševanju te svoje dolžnosti komu časih osoren, vendar je pa istina, da ni imel nikdar namena, koga žaliti, še manj pa komu škodovati; dalje je napil gosp. nadzornik gg. katehetom, gđe. voditeljica E. Gusl je nazdravila gosp. županu Hribarju, g. Fr. Gabršek je napil gosp. ravnatelju Šubicu, ki se je iskreno zahvalil za napitnico ter je napil mestnemu učiteljstvu ljubljanskemu. Gosp. predsedstveni tajnik Lah je nazdravil obema gospodoma voditeljema Fr. Raktelju in Jož. Maierju, gosp. katehet Smrekar pa prijateljskemu razmerju in edinosti med ljubljanskimi učitelji in kateheti.

S tem je bil oficijelni del končan. Razvila se je potem neprisiljena, prav domača zabava, ki je trajala do mraka.

Preživeli smo lep dan, ki nam ostane v vednem spominu. Hvaležni smo zanj tistim, ki so nam ga dali.

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: P. i. učiteljstvo vipavskega sodnega okraja 20 gld.; slavn logaška posojilnica 5 gld.; gospod Adolf Sadar, učitelj v Budanjah, 1 gld.; gđe. Alojzija Bauer, nadučiteljica v Ljubljani, 1.50 gld.; gđe. Fr. Konec, učiteljica v Ljubljani, 1.20 gld.; gđe. E. Raunacher, učiteljica v Ljubljani, 1.20 gld.; gđe. Fr. Illerschitsch, učiteljica v Ljubljani, 0.90 gld.; gđe. J. Naglas, učiteljica v Ljubljani, 0.90 gld.; g. Janko Žirovnik, nadučitelj v Št. Vidu nad Ljubljano, 15 gld.

Učiteljski konvikt: Slavn logaška posojilnica 20 K; gđe. Al. Bauer, nadučiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđe. Fr. Konec, učiteljica v Ljubljani, 1.80 K; gđe. E. Raunacher, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđe. Fr. Illerschitsch, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđe. J. Naglas, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; „Gigerl-königin“ 5.40 K; g. Josip Petrič, trgovec v Ljubljani, v zmislu gospodarskega programa za čas od 1. prosinca do 15. mal. srpana t. l. 161.20 K.

Šolski muzej. Kdor namerava še kaj razstaviti v šolskem muzeju, prosimo, da takoj odpošlje dotične predmete našemu uredniku. Svoje prispevke so vplačala zopet ta-le društva: učiteljsko društvo za postojnski šolski okraj 10 gld.; htijsko učiteljsko društvo 5 gld.; sevnjsko-brežsko učiteljsko društvo 5 gld.

Zahvala in prošnja. Slavn vodstva ljudskih šol v Novem Mestu, v Toplicah in Uršulinskih šol v Ljubljani so poslala okrajni učiteljski knjižnici ljubljanski po 1 izvod letošnjih šolskih letnih poročil, za kar jim izreka podpisano načelnštvo toplo zahvalo.